

పునాది సావకం

స్వాయంప్రకాశం నాలుగు కావస్తోంది. పంచలో
పీచుకలు అల్లరిచేస్తున్నాయి. రఘు నిద్ర చెదిరి
పోయింది. మంచమీద లేచి కూర్చుని ఆవలింది,
అరుపుతెచ్చుకున్న చేతివారీలో టైము చూశాడు.

అవతలి గదిలో కుక్కిమంచంలోని అమ్మ మూలుగు
బాధాకరంగా ఉంది చూడయానికీ. కొట్టుగదిలో ఆక్క
గారు ఏవో పద్దుతున్నది, తలుపుమీద తువాల తీసి
భుజానవేసుకుని సెరల్లో నూతిగట్టువైపు నడిచాడు
ముఖప్రకాశం.

ముఖం కడుక్కునివచ్చి చేతి అద్దంలో చూసు
కుంటూ తల దుప్పుకుంటున్నాడు. వెనకపోటుగా
ఆక్క రావడం గమనించలేదు మొదట.

"ఓరే, రఘూ!"

ఉలిక్కిపడి చూశాడు.

"అలా బజారుకి వెళుతున్నావేమో! అమ్మకోసం
మందు తీసుకువచ్చేసి వెళ్లరా."

"రామాన్ని పంపవే. నాకు పనుంది."

"ఏం పనేమిటి?"

అకలి కడుపులతో నకనకలాడే వారి శరీరాలు, మొహాలు ఎంత అందంగా ఉన్నా, వారి పెదాలపై చిరునవ్వు చిందదు. అప్పుచేసి అయినా అవసరాలు గడుపుకో గలిగితే, అప్పటి కదే వెయ్యి ఏనుగుల బలాన్నిస్తుంది. బ్రతుకుపై అశాస్త్రోత్తినీ వెలిగిస్తుంది.

"అదిగో, అలాగే అడగడంలాను. ఉద్యోగం లేదని ఇంకెలాంటి పనులూ ఉండవనుకుంటావు."

"ఏమిటాపనుల్లే, ప్రంభంయూ పికార్లు తిరగడమేగా?"

"చాలిస్తావా పీ సాధింపులు? రామాన్ని పంపు" రుసరుసమంటూ వెల్లిపోయాడు రఘు.

రవరవమని మూచించి అక్కగారు ఆతన్ని వెనక పాలునే. చెల్లెలు వచ్చింది.

"నాన్నగారికి కాఫీ చేసి ఇచ్చావా?"

అక్క ప్రశ్నకు చెల్లెలు తలకాయ ఊపింది. చెల్లెలికి అర్థమయినా కాకపోయినా రఘు ప్రవర్తనపట్ల విరసనగా చూట్టాడి, చేసేదిలేక పనుల్లోకి వెళ్లిపోయింది అక్కగారు.

రఘు మొండితనంతో బయటపడ్డాడేగాని ఆతని గుండెలు పీకుతున్నాయి. ఒక్క మార్కు తేడావచ్చి కాబోలు మెట్రిక్ ఫెయిలుకావడంతో ఆతని చదువు కిక్ అవకాశమే లేకుండాపోయింది. ఇంట్లో ప్రతి ఒక్కరు తనను చిన్నచూపు చూస్తున్నట్లు అనుక్షణమూ భావిస్తూంటాడు.

బజార్లో ప్రవంచం కళ్లను మిరిమిట్లు గొల్పు తూంది.

రఘును చూస్తూనే సైకిల్ మీదనించి వెంసు దిగాడు విశ్వేశ్వరావు.

"ఎరే, ఏమిటా ముక్కు సూటితనం?"

రఘు అగాడుకాని, ఇంకా పరధ్యానంగా ఉంది ఆతని మనస్సు ఇవాళ.

"మిస్టర్ ఆని పిలిపించుకోవాలని ఉండేమిటి? — పిస్తాయిలేవయ్యా మంచిరోజులు మనకీకూడా."

హాస్యమాడుతూ ఆతన్ని ఈడ్చుకుపోయాడు విశ్వేశ్వరావు హాట్లోకి.

'విశ్వేశ్వరావు, సీకేమిటా లోటు?' అనుకున్నాడు రఘు లోవల్లోనం.

పరీక్షలు బుద్ధిపూర్వకంగా ఫెయిలయేవారుంటే వాళ్లలో నిస్సూక్ష్మా ఒకడు. తనకీ విశ్వానికి మధ్య తేడా ఎంత ఉందో రఘుకి తెలియని సంగతికాదు.

అయినా ఆతనిలోపాలు ఖుషీగా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఈ రోజు ఎందుకో ఓడిపోతున్నాడు.

విశ్వం ఇంట్లో ఖజానాపెట్టె, తన ఇంట్లో ఖాళీ

ఆగస్టు '15 సుధామ

త్యాగవీరుల రక్తస్రవంతిలో

ఎత్తుగా పెరిగిన వృక్షంలా ఇరవైఒక్క యేళ్ళుక్రితం ఆకాశంలో రెపరెపలాడింది

త్రివర్ణ.

ఇప్పుడు

దానిలో క్రిందితనం లేని

ఈ దేశం ఇంతకుమునుపు

రెండుసార్లు

మధ్యకు దింది

మళ్ళీ ఎగురవేసింది దాన్ని

ఇవాళ మళ్ళీ ఎగురవేస్తూంది.

ఎదురుదెబ్బలకు

మరతుపాకులకు

గుండె లద్దంగాపెట్టి

ప్రాణాల్పాడి

పచ్చదనాన్ని తెచ్చిన పెద్దల్ని

మరువడమే కాకుండా

పచ్చకు పచ్చబొట్టు

పొడిపించుకొని దేశం

తలమీద దెబ్బతిన్న గేదెలా

తల వంచుకొంటూంది

అవిసీతికి.

ఎంత మార్పు!

ఆనాటి రక్తస్రవంతి

(దేశ) భక్తికి.

ఈనాడు

స్వార్థానికి, భుక్తికి.

కలహాలు, కక్షలు

కుట్రలు, కుయుక్తుల

కర్రలతో

నీతి, శాంతి

దయ, అహింసల

బుర్రలు పగిలాయి.

బుర్ర తిరిగిపోతూంది

ప్రగతికి పోవాల్సిన జగతి

ఎక్కడికి పోతూంది?

ఇరవైయొక్కవేళ్ళ

శాంతి విహంగం

స్వేచ్ఛగా పూర్తిగా

ఎగురగల్గుతూందా?

? . . . ? . . . ?

కారణం?

ఎవరికి వారు ఆత్మవిషుర్ప

చేసుకుంటే వస్తుంది

సమాధానం. *

కూరగాయలంతా మారిమారి కనిపిస్తున్నాయి.

గులాబ్ బాప్ సగానికి మించి తినలేకపోయాడు. చిన్న చెల్లెలు తనకీ గులాబ్ బాప్ ఎంత ఇష్టమో వర్షించి వెలుతుంటుంది అప్పుడప్పుడు.

విశ్వం ఆరాధించే ప్రకృతిచిత్రాల్లో సముద్రం ఒకటి.

వీటిలో చిల్లని ఉప్పుగాలి విసురుతో రఘు వాస్తవం లోకి నద్దుకున్నాడు.

విశ్వం కారం వేరుసెనగవప్పు కొంటున్నాడు. ఆ వేరెడంత వ్యాపారి ఆశగా చూశాడు రఘు టెరిలిన్ దున్నల్ని. తరవాత రిప్పుచున్నాడు.

విశ్వం ఇచ్చిన గింజలు పరధ్యానంగా అందుకుని మెత్తని ఇసుకతో అడుగువేస్తున్న రఘుకి, తాను ఎవరో నిర్వాగ్యం సుతిమెత్తని గుండెలు తొక్కుకుని వెళ్లి పోతున్నట్లు తోచింది. ఆ భావనతో గుండె కలుక్కు మంది. ఈ ఇసుకలో తిరగడం ఒక విధంగా స్వర్గా రోహిణిలాటిదని నిర్యచనం చెప్పుకున్న తనేనా ఈ

వేదనామయభ్రాంతిలో మునిగిపోతున్నాడు?

విశ్వం ఎప్పుడు తట్టి తేలిపోతేలియను, నీరసంగా లేచిన రఘు సముద్రాన్ని కలయజాశాడు. ఎంత తోలైన సముద్రం? ఇది సేనిమాలో కనిపించే

సముద్రంకాదు. జీవిత సముద్రం. చచ్చేవరకు లోతు అందని సముద్రం.

రఘు ఆ ఊపిరి తిరగని జననమూహంలో లారీకింద వడవలిసినదే. క్షణంలో తప్పింది.

"ఎంత మగాడివై తేమాత్రం లారీ కెదురుగా నడుస్తావులోయ్" అంటూ వేళాకోళంచేశాడు విశ్వేశ్వరావు. లారీడ్డై వరుకూడా కొంచెం సూర్యుడేసే ఈ మాటలతోనే తిట్టిఉంటాడని రఘు ఊహించ లేడు. ఊహించలేక గిందీ పూర్తిగా.

కనురెప్పపాలులో ఓ వ్యక్తి విశ్వాన్ని చూసి విన్ చేశాడు. రఘు పరిచయం చేయబడ్డాడు.

"మా అక్క పెళ్లి సందర్భంలో ఈ రోజు రిసెప్షన్ లోయ్! పెళ్లి హడావిడిలో ఇప్పటి కిలా తేలాను.

ఇంకా ఇక్కడే తిరుగుతున్నావేం? మీరిద్దరు తప్పక రావాలి. సరిగ్గా ఆరున్నరకు!" వగరుస్తూ చెప్పి, చెప్పడం ముగియగానే అదరాబాదరాగా మాయ మయ్యాడు.

సరిగ్గా అరగంట వ్యవధి ఉన్నది.

మొదట రాననే అన్నాడు రఘు. లోవల్లోవల ఆ ఆనందాన్ని ఈ చీకటి బ్రతుకులో మెరిపించు కుండానునీస్తున్నా, "డోంట్ బి సీల్" అని విశ్వం

పి. రామలక్ష్మి

క్షణంలో ఖండించేశాడు మనస్సుని.

ఆదాళ్ల చీరల వన్నెలే చూడాలా? వారి వదనాల విందల అందాలే పరికించాలా? — ఆ సందర్భంలోని సౌందర్యం, చైతన్యం రోజూ ఒక క్షణంపాటు కనిపిస్తే అనిపిస్తుంది.

మానవ జీవితంలో — కలలోని మెలకువో, మెలకువ లోని కలలో సొల్పుకోలేనట్టి — అపురూపమైన వింత క్షణాలు ఉంటాయి.

తరవాత ప్రోగ్రామకూడా తప్పలేదు విశ్వానికి. తద్వారా రఘునికి అంటే! కాలిపంతులైన బ్రాహ్మణు లైట్లు వెన్నెల్లో ఓ దేవత్య గంధర్వగానం చేస్తూంటే కదల బద్ది వెయ్యలేదుకూడా.

బరుబునుకులూ విశ్వం ఆకాశంవంక చూశాడు. నడకలో మైలాన్ని అతను మరింతగా ప్రదర్శించాడు.

వాట్ ఎ బ్యూటీ!

వాట్ ఎ సాంగ్!

రఘు పకపక నవ్వేశాడు.

“పుణ్యం ఉంటుంది, ఇంగ్లీషులో కవిత్వం అల్లబోతు సునూ! అంగ్లేయులు చదవలేక చచ్చి పోతారు, మనకి బాగానే ఉన్నా.”

విశ్వంలో హుషారు వీసమంత తగ్గలేదు. “ఊరుకో వయ్యా భయ్యా! నేను కవిత్వం అల్లితే ఇంగ్లీషు లోనే అల్లతా. చందన్నా బొందన్నా ఉన్నట్టు లేదు. అందుకే గదా మనవాళ్లలా పాశ్చాత్యుల పద్ధతులంటే పడిచస్తారు, పెర్లాం విషయంలోతప్ప” అన్నాడు.

“నరే, నేనూ ఇంగ్లీషులోనే పాడవా?” అన్నాడు రఘు.

“విట్ ట్స్ విట్ ట్స్ విషిరివేర్ నాట్ ఎ స్క్రాప్ లు ఈట్ వాటర్ వాటర్ విషిరివేర్ నాట్ ఎ డ్రాప్ లు డ్రింక్!” దారి మలుపు రాగానే గతుక్కుమంది రఘు గుండె. ఇల్లు దగ్గరపడుతుంది.

గుడ్ నైట్ చెప్పబోతున్న వాడి నోరు నొక్కి, సెంటర్ లో ఓ రుకాణం దగ్గరికి లాక్కుపోయాడు విశ్వం.

దారికావేళే ప్రాంతభోత్యం. రాకెట్ పేక సివిమా పోలీస్ పరిసరాల్ని ముంచేస్తున్నది.

విశ్వాన్ని చూడగానే దురాణదారుడు ఉర్పాపం పుంజుకుంటూ కూల్ డ్రింకులు సర్వచేయించాడు వద్దంటున్నా విసకుండా.

మల్లీ ఉత్తేజం ఉప్పెనలా వడబోయింది రఘు మీద. కాని ఒక్క క్షణం ...

అల్లంత దూరాన తమ్ముడి దీనవదనం అగడేసరికి వృద్ధయం గణాలున పాతాళానికి దిగజారింది. ఆకలి కడుపులున్న శరీరాలకికూడా అందమైన మొగాలు ఉంటాయి. కాని ఆ మొహాలోని పెదవులపై చిరు నవ్వులుండవు; ఉదయించవు. కుక్కిమంచంలో అమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చింది. బొకెప్పికర్ల గిరిగరికి ముప్పయ్యే వాయిద్యాల మేళవింపు కలిగిన, ఉండ్రేకలచగలిగిన యుగళ ప్రణయగీతం, రవిశంకర్ సిథాల్ లో విశద

వాదనలా మారిపోయిందేమిటి?

తమ్ముడికి కనబడకుండా వీధిలోకి తప్పుకున్నాడు. విశ్వంలోపాలు వెనక్కి తిరిగినప్పుడు, “విశ్వం! ఏమీ అనుకోనంటే ఒక సాహసం చేస్తాను” అన్న రఘు మాటలు విశ్వాన్ని ఆశ్చర్యచకితుణ్ణి చేశాయి.

“ఏమిటది, రఘూ? ఇవాళంతా అదో మోస్తరుగా కనిపిస్తున్నావ్? చెప్పు, చెప్పు, సార్వలేదు.”

“ఒకటడుగుదాను, చెప్పు. విన్నూ! బీదవాళ్ళు అప్పులు చెయ్యడం తప్పి?”

క్షణంకంటే అలస్యం చెయ్యలేదు విశ్వం. “ఎంత కావాలి, రఘూ?”

మొదటిసారిగా అప్పును, కప్పు అనుకున్నదాన్ని చేస్తున్నందుకు రఘు కళ్ళు చెమ్మగిల్చాల్సింది, అసకే తెలియనంత అస్పష్టంగా. యాభై తీసుకున్నాడు.

విశ్వం విడిచిగా, అతను మొదట నడిచినది మెడికల్ స్టోర్ వైపు. డాక్టరు చెప్పిన మందు గుర్తుతెచ్చు కున్నాడు.

రఘు చేతిలో మందు, ఇతర వస్తువులు చూస్తూనే అక్కగారి ముఖం వికించించింది.

అత్తాసాల్ బాటిల్, వాడ్లిక్కు, డ్రాక్షన్ కళ్ళు, ఇంటిల్లిపాడికి సరిపడే రొట్టె బల్బుమీద వదనగా పెట్టాడు.

“సాయంరం బియ్యం అప్పుకని వెళ్లడానికి మొహం వెల్లలేదురా, తమ్ముడా!” అంది అక్క రొట్టెనే చూస్తూ.

జబ్బులో తీసుకుంటున్న రల్లి తృప్తిగా నిల్చూర్చింది: “ఈ తాత్రె నిడ్రకి రోటు లేదు.” ★

చిత్రకళను తెలుగు భాషలో నేర్చుకోండి.

స్థాపితం: 1957 ఫోన్ నెం: 82796

చిత్రకళయొక్క సకల ధాగములను, విారు ఉండు స్తంభులందు ఉండే రెండు సంవర్షాల ములలో శ్రేష్టమైన రసాల పాఠముల ద్వారా అభ్యసించవచ్చు.

పాఠములు తేలికైన బొమ్మలతో విశదరచి యుండుటచే చదువుగలవారు, సామాన్యులు, స్త్రీ పురుషులు, విద్యార్థి, విద్యార్థినిలు సులభంగా అర్థంచేసుకొని అభ్యసించుటకు వీలగును. తెలుగు, తమిళం, మలయాళం, ఇంగ్లీషులలో నూరు నచ్చిన భాషలో చదివి అభ్యసించవచ్చును. వివరములకు 50 పై స్టాంపులతో వ్రాయండి.

SANTHANU'S CHITRA VIDYALAYAM
C/o Chitirakullam, Madras-2.

జ్యోతిష సాముద్రికం

రచన: శార్వరి

సామ్య పాశ్చాత్య భారతీయ హిందూ సాముద్రిక రహస్యాలన్నీ పరిశోధించి, సదేండ్లు పరిశ్రమించి వ్రాసిన గ్రంథం. ఒక్కొక్క రేఖను గురించి కొన్ని చందల పాయింట్లుగల అపూర్వ హస్తసాముద్రిక పక్షపం. నూరు చిత్రాలలో 500 పేజీల పుస్తకం. వెల ఆరు రూపాయలే. పోస్టల్ ఆదనం.

CRESCENT BOOKS,
12B-Subba Reddy St., MADRAS-33.

గ్రామ కరణముల భూమిశుజంత్ర

ఇందులో ఎకరములను పాక్షాత్లకును, పాక్షాత్లను ఎకరములకును మార్పుపట్టి యున్నది. 1. భూమి శుజంత్ర. 2. భూ. తీరముల జంత్రి. 3. భూ. యూనిట్ల జంత్రి. 1, 2 భాగములు కలిపిన పట్టి తలుసు. ఇది కరణములకు ఎంతో ఉపయోగము.

వెల: రూ. 5-00. పోస్టల్ ఆదనము.

బాలసరస్వతీ బుక్ డిపో,
కర్నూలు

SWASTIK

మీకు సంతానం లేదా!

సై సంజీవినీ

సంతాన నిధి

అమూల్యము, శక్తివంతమునైన మూలికం యోగము. ఆపదేవీలు చేయించి, నిద్రా చెందిన సోదరీమణులు సంతానపితృత్వ యోగ్యతావ్రతము తిప్పియున్నారు.

వెల: రూ. 10- పోస్టల్ ప్యాలెంట్ అదనం.

శ్రీ నాగాజ్ఞాన మూలికా కుటీరం
రైల్వేస్టేషను వద్ద, రామాలయం పేర్చి, తెలూరి 2.